

הטעם עֶשֶׂר וְלֹא עֶשְׂרֵה? אֵלֶּא עֶשֶׂר בְּכֹל מְקוֹם הוּא בְּלִי שְׂכִינְהָ, שְׂאִינְהָ בְּחֻשְׁבוֹן, כְּגוֹן זֶה (מלכים א-ז) עֲמַד עַל שְׁנֵי עֶשֶׂר בְּקָר. הַשְׂכִּינְהָ אֵינְהָ בְּחֻשְׁבוֹן, שְׁהִרִי הִיא עוֹמֶדֶת לְמַעְלָה, שְׂפָתוֹב (שם) וְהִי עֲלֵיהֶם מְלַמְעֵלָה. וּבְמִקְוֹמוֹת הַלְלוּ שֶׁל רְמִזִּים לְסוּד שְׁלֹמֶעֱלָה שְׁחָסַר מֵהֶם (ה'), הִרִי שְׂכִינְהָ יִתְרָה עַל אוֹתוֹ חֻשְׁבוֹן, שְׂאִינְהָ בְּחֻשְׁבוֹן. לְצַד הָאֲחֵר נוֹתְנִים חֻשְׁבוֹן יוֹתֵר. וְהִיא בְּמִנְיָן בְּגִרְעוֹת, (לֹא תֵאמַר חֻשְׁבוֹן יוֹתֵר, אֵלֶּא תוֹסֶפֶת אוֹת, וְהַחֻשְׁבוֹן בְּגִרְעוֹת) כְּמוֹ עֲשָׂתִי, וְהִרִי פְרִשׁוּהָ. וּבְכֹל מְקוֹם שְׁנוֹסְפוֹת אוֹתִיּוֹת כְּגוֹן זֶה, זֶה לְגִרְעוֹת. כְּמוֹ הָאֲמִינוֹן אַחִיד, שְׂמִסְפִּיק אֲמִינוֹן. וּבְצַד הַקְּדוּשָׁה גוֹרַע אוֹת, וְהִיא תוֹסֶפֶת.

רַבִּי חִזְיָא פְתַח וְאָמַר, (תהלים קד) עֵטָה אוֹר כְּשִׁלְמָה נוֹטָה שְׁמַיִם כְּפִרְיָעָה. פְּסוּקָה זֶה פְּרִשׁוּהוּ, שְׂכֻשְׁבָרָה הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא אֵת הָעוֹלָם, הַתְּעַטֵּף בְּאוֹתוֹ אוֹר קְדָמוֹן וּבְרָא בּוֹ שְׁמַיִם.

וּבֵא רָאָה, אוֹר וְחֻשְׁףָה (לֹא) הִיוּ כְּאֶחָד. אוֹר מְצַד הַיָּמִין, וְחֻשְׁףָה מְצַד הַשְּׂמָאל. מֵה עֲשֵׂה הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא? שְׂתַפֵּס כְּאֶחָד וּבְרָא מֵהֶם שְׁמַיִם. מֵה זֶה שְׁמַיִם? אֵשׁ וּמַיִם שְׂתַפֵּס כְּאֶחָד וְעֲשֵׂה שְׁלוֹם בֵּינֵיהֶם. וּכְשֶׁנִּתְקַנּוּ כְּאֶחָד וּמִתַּח אוֹתָם, מִתַּח אוֹתָם פְּרִיָעָה וְעֲשֵׂה מֵהֶם אוֹת ו', וְזוֹ נִקְרָאת יְרִיעָה. יְרִיעוֹת, שְׁהִרִי מֵאוֹת זֶה הַתְּפֹשֵׁט אוֹר וְנַעֲשׂוּ יְרִיעוֹת. זֶהוּ שְׂכָתוֹב וְאֵת הַמִּשְׁכָּן תַּעֲשֶׂה עֶשֶׂר יְרִיעוֹת. וְשִׁבְעָה רְקִיעִים הֵם מְתוּחִים, גְּנוּזִים בְּגִיזָה עֲלִיוֹנָה, כְּמוֹ שְׂבָאוֹהָ, וְרְקִיעַ אֶחָד שְׁעוֹמֵד עֲלֵיהֶם. וְלֹאוֹתוֹ רְקִיעַ אֵין גּוֹן וְאֵין

לְמַהוּי כְּדָקָא יְאוּת. עֶשֶׂר, מְאִי טַעְמָא עֶשֶׂר, וְלֹא עֶשְׂרֵה. אֵלֶּא עֶשֶׂר, בְּכֹל אֲתֵר אֵיהוּ בְּלֹא שְׂכִינְתָא, דְּלֹאוּ אֵיהִי בְּחוּשְׁבָנָא כְּגוֹוֵנָא דָא (מלכים א ז) עוֹמֵד עַל שְׁנֵי עֶשֶׂר בְּקָר, שְׂכִינְתָא לָאוּ אֵיהִי בְּחוּשְׁבָנָא, דְּהָא אֵיהִי קְיַימָא לְעֵילָא, דְּכִתִּיב, (מלכים א ז) וְהִי עֲלֵיהֶם מְלַמְעֵלָה. וּבֵאלִין הוֹכַתִּי דְרַמִּיזִי לְרִזָא דְלְעֵילָא דְחָסַר מְנַהוֹן, (ס"א ה') הָא שְׂכִינְתָא יִתִּיר עַל הַהוּא חֻשְׁבָנָא, דְּלֹאוּ אֵיהִי בְּחוּשְׁבָנָא.

לְסַטְרָא אַחְרָא, יְהִי חֻשְׁבָנָא יִתִּיר, וְאֵיהִי בְּמִנְיָנָא בְּגִרְעוֹ, (ר"א לֹא תֵימָא חֻשְׁבָנָא יִתִּיר אֵלֶּא תוֹסֶפֶת אֵת וְחוּשְׁבָנָא בְּגִרְעוֹ) כְּגוֹן עֲשָׂתִי, וְהָא אוּקְמוּהָ. וּבְכֹל אֲתֵר דְאֲתוּוֹן אֲתוּסְפֵן, כְּגוֹוֵנָא דָא, אֵיהוּ לְגִרְעוֹתָא. כְּגוֹן (שמואל ב יג) הָאֲמִינוֹן אַחִיד, דְּסִגְיָא אֲמִינוֹן. וּבְסַטְרָא דְקְדוּשָׁא, גִרַע אֵת וְאֵיהוּ תוֹסֶפֶת.

רַבִּי חִזְיָא פְתַח וְאָמַר, (תהלים קד) עוֹטָה אוֹר כְּשִׁלְמָה נוֹטָה שְׁמַיִם כְּפִרְיָעָה. הָאִי קָרָא אוּקְמוּהָ, דְכַד בְּרָא קְדָשָׁא בְרוּךְ הוּא עֲלֵמָא, אֲתַעֲטֵף בְּהוּא אוֹר קְדָמָאָה, וּבְרָא בֵיהַ שְׁמַיִם.

וְהָא חִזְיָא, אוֹר וְחֻשְׁףָה (ר"א לֹאוּ) כְּחָדָא הוּוּ. אוֹר מְסַטְרָא דִימִינָא, וְחֻשְׁףָה מְסַטְרָא דְשְׂמָאלָא. מְאִי עֲבַד קְדָשָׁא בְרוּךְ הוּא, שְׂתַפֵּף לּוֹן כְּחָדָא, וּבְרָא מְנַהוֹן שְׁמַיִם. מְאִי שְׁמַיִם. אֵשׁ וּמַיִם. שְׂתַפֵּן כְּחָדָא, וְעֵבִיד שְׁלֹם בֵּינֵיהוּ. וְכַד אֲתַפְּלִילוּ כְּחָדָא, וּמִתַּח לּוֹן, פְּרִיָעָה מִתַּח לּוֹן, וְעֵבִיד מְנַהוֹן אֵת ו' וְדָא אַקְרִי יְרִיעָה. יְרִיעוֹת, דְּהָא אֵת דָא אֲתַפְּשִׁיט מְנִיָה נְהִירוֹ, וְאֲתַעֲבִידוּ יְרִיעוֹת, הָדָא הוּא דְכִתִּיב וְאֵת הַמִּשְׁכָּן תַּעֲשֶׂה עֶשֶׂר יְרִיעוֹת.

וְשִׁבְעַת רְקִיעִין אֵינּוֹן מְתִיחִין, גְּנִיזִין בְּגִיזוֹ עֲלָאָה, כְּמָה דְאוּקְמוּהָ. וְחַד

לו מקום בגלוי, ולא עומד להתבונן בו (אלא בתבונה), והרקיע הזה גנוז ומאיר לכלם, ומסיע אותם למסעיהם, כל אחד ואחד כראוי לו. אלא עומד בהשכל. מהרקיע הזה והלאה אין מי שידע וישגיח, ויש לאדם לסתם פיו ולא לדבר ולהתבונן בהשכל. מי שיסתכל חוזר לאחור, שאין מי שיכול לדעת.

עשר יריעות הן, שהם עשרה רקיעים. ומי הם יריעות המשפן שהן עשר ועמודות להודיע לחכמי הלב? מי שידע בהן, מסתפל בחכמה רבה ובסודות של העולם, ומסתפל למעלה באותו מקום, שכל אחד ואחד נדבק בו, פרט לשני אלה שעומדים בימין ובשמאל, והם גנוזים עם השכינה.

רבי יוסי אמר, תשעה רקיעים הם, ושכינה היא עשירית. שאם תאמר בשביל שכתוב עשר - הוא חוץ מהשכינה. אם כן, השכינה היא אחת עשרה שעומדת על עשר. אלא ודאי שתשע הן, והם תשעה ימים שבין ראש השנה ליום הכפורים, והיא העשירית. כמו זה המשפן הוא עשר יריעות. אותם עשרה רקיעים סוד הסודות שלא נמסר, רק ליודעי החכמה, והכל הוא בסודות של המנוחה הקדושה, שהוא גלה סוד כל רקיע ורקיע, והם שמשים שממשים בכל אחד ואחד. שבעה רקיעים הם למעלה, ושבעה רקיעים הם למטה, כמו שלמעלה. שבעה רקיעים הם שבהם פוכבים ומזלות להנהיג העולם הזה כפי דרכו וכמו שצריך לו.

אינון לתתא, פגוונא דלעילא. שבע רקיעין אינון, דבהו ככביא ומזלי לאנהגא עלמא דא כפום ארחיה, כמה דאצטריך ליה.

רקיעא דקיימא עליהו, ויהוא רקיע לית ביה גוון, ולית ליה אתר באתגליתא ולא קיימא לאסתפלא ביה, (ס"א אלא בסוכלתנו) והאי רקיע איהו גניז, ונהיר לכלהו, ונטיל לון במטלניהו, כל חד וחד פדקא חזי ליה. אלא קיימא בסוכלתנו.

מהאי רקיע ולהלאה, לית מאן דיידע וישגח, ואית ליה לבר נש למסתם פומיה, ודלא למללא ולאסתפלא בסוכלתנו. מאן דיסתפל אהדר לאחורא, דלית מאן דיכיל למנדע.

עשר יריעות אינון, דאינון עשרה רקיעין. ומאן אינון יריעות דמשפנא דאינון עשר. וקיימן למנדע לחכמי לבא. מאן דינדע בהו, אסתכל בחכמתא סגיא, וברזין דעלמא, ואסתפל (דד קס"ה ע"א) לעילא בההוא אתר, דכל חד וחד אתדבק ביה, בר תרין אינון דקיימן בימינא ובשמאלא, ואינון גניזין בהדי שכינתא.

רבי יוסי אמר תשע רקיעין אינון, ושכינתא איהי עשיראה. דאי תימא בגין דכתיב עשר, בר משכינתא איהו. אי הכי, שכינתא חד סרי איהי דקיימא על עשר. אלא ודאי תשע אינון, ואינון תשע יומין שבין ראש השנה ליום הכפורים, ואיהי עשיראה. פגוונא דא, משפן איהו עשר יריעות.

אינון עשר רקיעין רזא דרזין דלא אתמסר בר לאינון דיידעי חכמתא, וכלא איהו ברזין דבוצינא קדישא, דאיהו גלי רזא דכל רקיעא ורקיעא, ואינון שמשין דמשמשי בכל חד וחד. שבע רקיעין אינון לעילא, שבע רקיעין אינון לתתא, פגוונא דלעילא. שבע רקיעין אינון, דבהו ככביא ומזלי לאנהגא עלמא דא כפום ארחיה, כמה דאצטריך ליה.